

Svar på interpellation av Marcus Wangel (C) till borgarrådet Åsa Lindhagen (MP) gällande förpackningsavfall

För att kunna nå Stockholms miljö- och klimatmål och bidra till Sveriges och EU:s klimatarbete och internationella klimatåtaganden måste samhället ställa om. I det arbetet ingår att förändra synen på och hanteringen av avfall och jag vill därför tacka interpellanten för de viktiga frågor han lyfter i interpellationen.

De nya förändringarna i lagstiftningen avseende förpackningsavfall behövs. Dessvärre är de inte anpassade efter de förutsättningar som föreligger i större och täta städer, vilket försvårar för stockholmarna när förändringarna ska implementeras.

Utmaningarna med att införa fastighetsnära insamling av förpackningsmaterial i Stockholms bostadsbestånd har påtalats i remissvar till den statliga nivån ett flertal gånger och även lyfts i kommunövergripande forum. Framförallt i innerstaden, exempelvis i stenstaden och Gamla Stan, innebär bebyggelsestrukturen att det blir dyrt eller i många fall i princip omöjligt med en heltäckande fastighetsnära insamling.

Staden har vid upprepade tillfällen framfört i sina remissvar att det i förordning, föreskrifter och ersättningsmodell måste finnas utrymme för andra typer av lösningar än fastighetsnära insamling och att ett insamlingssystem likt dagens återvinningsstationer kan komma att krävas vid komplex bebyggelsestruktur eller där andra försvårande omständigheter föreligger. Staden har påpekat att ett insamlingssystem likt dagens återvinningsstationer kan komma att krävas.

Parallellt med att implementeringsutmaningarna lyfts till statlig nivå arbetar förvaltningar och bolag för att efterleva den lagstiftning som trätt i kraft. I stadens styrande dokument finns en hög ambition och uttalade mål inom avfallsområdet tillsammans med detaljerade åtgärder för vad som behöver göras. Ett av de fyra målen i stadens avfallsplan är att ”avfallshanteringen ska anpassas till människan”, vilket innebär att staden behöver ha enkla system för återanvändning och avfallshantering.

En mycket viktig lösning som kommer på plats framöver är eftersorteringsanläggningen Resursutvinning Stockholm som planeras att tas i drift under 2024. Anläggningen möjliggör för framförallt hushåll som idag har säckhämtning att kunna sortera ut sitt matavfall, vilket kommer att underlätta för stockholmarna.

Staden har också arbetat med kommunikation och insatser gentemot kunder, fastighetsägare och medborgare i syfte att underlätta implementeringen av lagförändringarna. Därtill har Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) regelbundet bjudit in fastighetsägare och förvaltare till ”Avfall informerar”, en digital informationskanal där SVOA informerar om aktuella frågor inom avfallsområdet. Där har förpackningsavfallsfrågan givetvis varit i fokus. SVOA har också regelbundna träffar med Fastighetsägarna Stockholm och HSB för att informera om aktuella frågor inom avfallsområdet.

Det åligger fastighetsägaren att tillskapa erforderliga utrymmen för avfallshanteringen i den egna fastigheten. Den nya lagstiftningen är dock som konstaterats inte särskilt väl anpassad till Stockholms förhållanden, där såväl bebyggelsestruktur som kulturklassning av fastigheter kraftigt försvårar insamlingen. Inte minst i innerstaden finns ofta betydande svårigheter att tillskapa utrymmen för avfallshanteringen. Det finns heller inga statliga investeringsstöd eller liknande för att hjälpa fastighetsägare i de fall en ombyggnad skulle vara möjlig men är alltför kostsam. Detta är något jag beklagar.

Omställningen till att kunna sortera och lämna majoriteten av hushållets förpackningsavfall fastighetsnära är i stort avhängigt på om utrymme finns och att utrymmet är lämpligt ur

arbetsmiljöhänseende. Staden har därför framhållit att en kombination av fastighetsnära insamling, insamlingsplatser i nära anslutning till fastigheten, publika och mobila system samt maskinell sortering av vissa fraktioner kan vara en framkomlig väg. Att använda befintliga återvinningsstationer kan med andra ord utgöra en del av den långsiktiga lösning som krävs för att implementeringen av de nya lagförändringarna ska lyckas.